

Suvine aialinnupäevik 2018:

viienda hooaja kokkuvõte

Suvisest aialinnupäevikust 2018 võtsid osa 959 linnuvaatlejat 549 aias. Suur tänu teile kõigile!

Suvise aialinnupäeviku viiendal tegevusaastal purunesid mitmed rekordid. Lisaks seni suurimale osalejate ja aedade arvule, laekus sedapuhku ka kõige rohkem vaatlusi. 28 509 kirjet jagunesid järgnevalt: 16 170 lindude esmavaatlust, 2294 pesitsusvaatlust, 1497 muude selgroogsete vaatlust, 8115 taimede ja putukate fenovaatlust ning 433 tolmeldajate vaatlust (mis tegelikult peidab endas 1260 taimekülastuse kirjet). Viie aastaga on linnu- ja loodusvaatlejate ühise pingutuse tulemusena kogunenud 111 000 vaatlust ja tähelepanekut Eesti elurikkuse kohta. Selline andmekogus annab põhjuse lähiaastatel neid andmeid rohkem süvitsi analüüsida ja seda me plaanime ka teha!

Aedades kohatud linnuliikide arv kasvas ka sel aastal ühe liigi võrra, mis annab ennekõike tunnistust paranevast linnutundmisest. Seevastu kahanesid keskmised pesitsemisjuhtude, pesitsevate liikide ja kohatud loomaliikide arvud. Kas see on tingitud põuasest suvest, ebaõnnestunud 2017. aastast, muutustest aiaelustikus või millestki muust, annavad ehk veidi aimu 2019. aasta tulemused.

Keskmiised tulemused maakondade lõikes leiab alljärgnevast tabelist.

Päevikupidajate aedade keskmised linnu- ja loomanäitajad 2018. aastal. Sulgudeta on 2018. aasta, ümarsulgudes 2017. aasta ja nurksulgudes on toodud 2016. aasta tulemused.

	Päevikute arv	Kohatud linnuliikide arv	Pesitsemisjuhtude arv	Pesitsevate liikide arv	Loomaliikide arv
Eesti	549 (502) [509]	34,7 (33,6) [33,9]	4,8 (5,7) [6,1]	3,2 (3,8) [3,9]	3,2 (3,4) [3,6]
Harjumaa	148 (138) [143]	28,0 (27,6) [27,2]	2,9 (3) [2,6]	2,2 (2,3) [2,1]	1,8 (2,3) [2,3]
Hiiumaa	12 (10) [8]	40,9	11,3	7	4,9
Ida-Virumaa	13 (13) [17]	31,1	4,5	3	4,5
Jõgevamaa	24 (17) [16]	36,6	5,7	3,3	3,9
Järvamaa	20 (12) [13]	33,8	4,6	3,2	3,6
Läänemaa	23 (28) [28]	37,4	4,6	3	2,6
Lääne-Virumaa	31 (35) [31]	38,1	5,8	3,5	3,6
Põlvamaa	24 (24) [22]	38,3	5,8	4,4	6,2
Pärnumaa	51 (47) [56]	39,8 (37,2) [40]	6,2 (5,4) [6,8]	3,6 (3,6) [4,5]	3,8 (3,5) [3,2]
Raplamaa	32 (35) [28]	35,8	7,5	4,6	3,1
Saaremaa	28 (17) [19]	33,8	3,3	2,7	3,1
Tartumaa	70 (60) [62]	34,4 (37,0) [35,7]	2,8 (4,6) [5,5]	2,1 (3,4) [3,6]	2,2 (3,5) [3]
Valgamaa	9 (12) [17]	44,9	8,9	5,3	7,6
Viljandimaa	45 (38) [34]	36,7	6,7	3,7	3,6
Võrumaa	19 (16) [15]	42,8	6,4	4,3	5,1
Eesti linnad	128 (113) [120]	28,6 (27,8) [25,6]	2,3 (2,4) [2,2]	1,9 (2,1) [1,8]	1,4 (1,5) [1,8]
Tallinn	54 (50) [52]	25,9 (26,2) [23,6]	2,1 (2) [2,2]	1,8 (1,6) [1,9]	1,5 (2,1) [1,9]
Tartu	31 (25) [27]	30,1 (31,1) [25,4]	1,4 (2,5) [2,7]	1,4 (2,4) [2,4]	0,3 (0,7) [2,4]
Külad, alevid	421 (389) [389]	36,6 (35,0) [36,4]	5,6 (6,5) [7,3]	3,5 (4,3) [4,5]	3,7 (3,9) [4,5]

Milliseid linnuliike aias kohati?

Aedades kohati 206 linnuliiki, mis on veidi rohkem kui varasematel aastatel. Keskmiselt kohati aedades 34,7 linnuliiki ning üle 100 linnuliigiga aedu oli kuus. Rekordaedade esimese ja teise koha saavutas üks ja seesama linnuvaatlejate pere, kes oma Viljandimaa maa-aias kohtas 115 ja Tartu linna-aias 112 liiki linde.

Sagedamini kohatud lindude esimeses otsas kuigi suuri muutusi ei toimunud, kuid mõned siiski. Esimese 15 seast pudenesid kägu ja kaelustuvi, kuid naases suur-kirjurähn. Ülivõimsa tulemuse tegi urvalind, sest liigil oli vägev invasiooniaasta. 2018. aastal nähti urvalindusid 10–20 korda rohkemates aedades kui tavaliselt. Nende nägemisele aitas kahtlemata kaasa ka talvine märtsikuu, sest ilmad olid külmad, lumised ja toitu nappis. See tõstis ka kõikide teiste tavalisemate talviste aialindude (tihased, rohevint jmt) kohtamissagedust. Invasiooniaasta oli tõenäoliselt ka leevikesel. Seevastu väike-kirjurähnide rohkus suve teises pooles aialinnupäeviku andmestikus kuigi reljeefsel ei väljendu.

Haruldastest lindudest kohati aedades näiteks lühinokk-hane, madukotkast, männi-käbilindu, vöötkakku, kaelus-kärbsenäppi ja sisemaal talvitavat mustpea-põõsalindu.

Aedades sagedamini kohatud linnuliigid aastatel 2015 – 2018.

		2018	2017	2016	2015
1.	Rasvatihane	95,6%	90,6%	93,3%	91,5%
2.	Linavästri	85,9%	86,3%	89,0%	91,1%
3.	Rohevint	84,4%	74,8%	79,3%	71,0%
4.	Sinitihane	83,5%	75,5%	80,3%	67,2%
5.	Musträstas	81,4%	77,8%	82,0%	77,1%
6.	Metsvint	79,3%	83,8%	83,5%	86,7%
7.	Vares	79,3%	78,3%	83,8%	81,6%
8.	Leevike	79,1%	66,4%	63,5%	46,4%
9.	Kuldnokk	74,5%	74,8%	81,8%	77,5%
10.	Harakas	72,2%	70,3%	75,3%	69,6%
11.	Suur-kirjurähn	69,2%	54%	65,3%	54,3%
12.	Punarind	66,9%	77,6%	73,0%	62,8%
13.	Sookurg	65,2%	58,1%	63,0%	57,7%
14.	Hallrästas	63,9%	65,4%	60,0%	55,6%
15.	Urvalind	62,7%	11,4%	8,2%	5,5%

2018. aasta kohtamissageduste võrdlemisel varasemate aastate tulemustega tekitab kehtvat muret Aafrikas talvitavate lindude käekäik. Paari aastaga on enim langenud lepalinnu, ööbiku, suitsupääsukese, must-kärbsenäpi ja piiritaja kohtamissagedused.

Kuidas kulges rändlindude saabumine?

Talv taandus alles aprilli alguses, mis kajastub hästi ka juures olevas rändlindude saabumise tabelis. Kes varajasel kevadel on märtsi lõpuks üle Eesti kindlalt kohal, ootasid tänava pingsalt talve lõppu poolel teel ning jõudsid korraga kohale aprilli esimesel dekaadil. Rändlindude massilist saabumist ilmestab hästi see, et alates soojalaine saabumisest 5. aprillil sisestati mõne päevaga üle 2000 linnuvaatluse.

Levinumate rändlindude saabumine aedadesse aastatel 2015 – 2018.

	Keskmine saabumiskuupäev				Varasem saabumiskuupäev			
	2018	2017	2016	2015	2018	2017	2016	2015
Sookurg	02.04.2018	24.03.2017	29.03.2016	02.04.2015	10.03.2018	02.03.2017	03.03.2016	08.03.2015
Kuldnokk	04.04.2018	25.03.2017	01.04.2016	03.04.2015	Talvituja	01.03.2017	03.03.2016	09.03.2015
Metsvint	04.04.2018	30.03.2017	04.04.2016	06.04.2015	Talvituja	01.03.2017	01.03.2016	10.03.2015
Kaelustuvi	07.04.2018	01.04.2017	06.04.2016	08.04.2015	09.03.2018	14.03.2017	01.03.2016	09.03.2015
Valge-toonekurg	09.04.2018	07.04.2017	10.04.2016	11.04.2015	24.03.2018	19.03.2017	16.03.2016	26.03.2015
Linavästri	11.04.2018	10.04.2017	09.04.2016	13.04.2015	30.03.2018	27.03.2017	22.03.2016	11.03.2015
Punarind	10.04.2018	05.04.2017	09.04.2016	13.04.2015	Talvituja	Talvituja	10.03.2016	21.03.2015
Must-kärbsenäpp	30.04.2018	08.05.2017	03.05.2016	04.05.2015	15.04.2018	24.04.2017	06.04.2016	19.04.2015
Lepalind	03.05.2018	11.05.2017	02.05.2016	06.05.2015	19.04.2018	16.04.2017	12.04.2016	18.04.2015
Suitsupääsuke	01.05.2018	11.05.2017	05.05.2016	07.05.2015	11.04.2018	22.04.2017	12.04.2016	21.04.2015
Kägu	03.05.2018	10.05.2017	04.05.2016	08.05.2015	23.04.2018	23.04.2017	13.04.2016	25.04.2015
Ööbik	06.05.2018	17.05.2017	10.05.2016	12.05.2015	27.04.2018	06.05.2017	25.04.2016	30.04.2015
Piiritaja	19.05.2018	20.05.2017	19.05.2016	21.05.2015	02.05.2018	02.05.2017	02.05.2016	08.05.2015

Kahe viimase aasta kevaded kulgesid täiesti erineval viisil. Et 2017. aastal oli kevad varajane, kuid aprill-mai olid külmad ning 2018. aastal oli märts külm ja aprill-mai soojad, siis tabelis jooksevadki rohelised ja punased lahtrid kõrvuti. Rändlindude saabumine 2018. aastal meenutab väga 2016. aasta sooja kevadet.

Millised linnud pesitsesid aias?

Aedades pandi pesitsejana kirja 72 linnuliiki. Enim pesitsevaid liike (28 liiki) pandi kirja ühes Tartumaa Kambja valla aias ja Pärnumaa Lääneranna aias (21). Samades aedades oli ka enim pesitsusjuhtusid, vastavalt 65 ja 48. Nende vahele platseerus veel ka üks Viljandimaa Põhja-Sakala aed 56 pesitsusjuhuga.

Aedades sagedamini pesitsenud linnud aastatel 2015 – 2018.

		2018	2017	2016	2015
1.	Kuldnokk	49,5%	53,1%	55,6%	54,4%
2.	Rasvatihane	48%	46,9%	49,3%	42,8%
3.	Linavästri	36,2%	33,5%	38,6%	41%
4.	Must-kärbsenäpp	24,6%	26,2%	27,4%	29,3%
5.	Põldvarblane	21,9%	19,2%	21%	23,3%
6.	Suitsupääsuke	21,6%	22,7%	25,1%	25,1%
7.	Hallrästas	20,4%	22,7%	19,3%	15,9%
8.	Sinitihane	20,4%	19,5%	15,6%	19,1%
9.	Musträstas	17,9%	18,7%	19,3%	22,3%
10.	Piiritaja	17,3%	13,4%	15%	14,5%
11.	Hall-kärbsenäpp	15,2%	18,1%	15%	19,8%
12.	Metsvint	13,1%	14,6%	13,8%	20,5%
13.	Rohevint	12,5%	11,4%	10,7%	14,1%
14.	Vares	11,9%	11,7%	13,0%	9,5%
15.	Punarind	8,8%	10,8%	10,7%	8,5%

Keskmiselt pesitses Eesti aedades 3,2 linnuliiki ja pesitsemisjuhtusid oli 4,8. Neid varasematest aastatest kehvemaid tulemusi võib ilmselt pidada 2017. aasta järellainetuseks, mil Põhja-Euroopas oli värvulistel väga kehv pesitsusaasta.

Liikide pesitsussageduses toimus eelneva aastaga vähe muutusi. Tunamulluse suvega võrreldes pesitses 2018. aastal kuldnokki vähemates ja piiritajaid rohkemates aedades. Linavästriku pesitsussagedus tegi pärast langust kerge hüppe üles, kuid jääb koos metsvindiciga endiselt muret valmistavate liikide sekka.

Must-kärbsenäppidel oli keskmiselt 5,6 poega, kes lendasid pesast peamiselt juuni teises pooles. Hall-kärbsenäpil oli poegi 3,5 (veidi vähem kui 2017), kes väljusid pesast 14. juuni ja 24. juuli vahel (keskm. 29.06).

Kuldnokkade pesitsustsükkel näib olevat väga stabiilselt paigas, olgu kevad milline tahes. Sedapuhku oli lindudel keskmiselt 3,7 poega, ja keskmine väljalennukuupäev 30. mail (vahemik 19. mai ja 17. juuni vahel).

Suitsupääsukestele soe kevad ilmselt sobis, sest esimene pesakond lahkus keskmiselt juba jaanipäeva paiku, mis on tavapärasest varem. Seevastu põuane suvi tõi kaasa selle, et teine pesitsemine lükkus hilisemaks (pojad väljusid augusti teises pooles) ja kolmandat pesitsust aialinnuvaatlejate juures ei toimunudki. Hiliseim väljalend registreeriti 1. septembril. Suve jooksul oli suitsupääsukestel keskmiselt 4,12 poega.

Räästapääsukestel oli samuti kaks pesitsuskorda: esimesed pojad lahkusid juuli esimeses pooles ja teine pesakond augusti keskel. Keskmiselt pandi kirja 3,3 poega.

Rasvatihasel oli 5,4 poega, mis on rohkem kui aasta varem. Esimene pesakond väljus kuldnokkade järel juuni esimeses pooles, teine pesakond juuli teisest poolest kuni augusti alguseni.

Põldvarblasel oli 4,33 poega. Esimene pesakond väljus kiirematel paaridel juba maikuus, teistel juuni keskpaigaks. Teine pesakond lahkus juuli keskpaigas. Oli ka paar kahtlust, et pesitseti isegi kolmandat korda ja siis lahkusid pojad augusti keskel. Vähemalt sama pesakoht oli kolm korda järjest kasutusel, iseasi kas need kõik olid ühed ja samad vanalinnud.

Kõige unikaalsem haudelind oli sedapuhku kindlasti kaelus-kärbsenäpp, kes ühes Saaremaa aias kasvatas ka pojad edukalt üles. Aga haruldaste aialindude seas olid ka hallpea- ja musträhn, väike- ja tamme-kirjurähn, värbkakk, võöt-põõsalind ja üllatuslikult ühes pargi-ilmelises aias händkakk.

Milliseid neljajalgseid ja roomajaid aias kohati?

Suurim muutus sagedamini kohatud liikide nimekirjas on kahtlemata rebase tõus esikohale. Samuti on jõudsalt kasvanud metskitsede kohtamissagedus, mis tema arvukuse üleüldist kasvu arvestades pole üllatav. Põuased kevad ja suvi ei soosinud kärnkonnade kudemist ja ka mutid sattusid aedadesse märksa harvem. Mügri kukkus seekord esimese 15 seast välja ning asendus nastikuga.

Ühtekokku kohati aedades 49 loomaliiki, kuid keskmine aias kohatud loomade arv möödunud aastatega võrreldes hoopiski kahanes. Mine tea, võib-olla tuleks selleski põuast suve süüdistada, et loomad hoidsid pigem aedades eemale. Kõige enam liike (16) kohati ühes Alutaguse valla aias ning üle 10 looma kohati 20 aias.

Tavalisemad liigid on toodud alljärgnevas tabelis. Haruldustest kohati aga näiteks šaakalit, karu, ilvest ja kivinugist.

Aedades sagedamini kohatud loomaliigid aastatel 2015 – 2018.

		2018	2017	2016	2015
1.	Rebane	38,4	33,40%	30,50%	21,40%
2.	Orav	35,00	39,10%	35,00%	26,90%
3.	Halljänes	33,1	32,20%	32,50%	20,50%
4.	Metskits	33,1	25,90%	21,10%	16,80%
5.	Rohukonn	28,9	27,50%	32,20%	28,10%
6.	Harilik kärnkonn	27,5	33,80%	31,30%	33,60%
7.	Nahkhiir	30,0	29,40%	27,60%	23,90%
8.	Harilik siil	23	25,30%	25,60%	21,40%
9.	Mutt	21,3	27,80%	28,20%	27,20%
10.	Koduhiir	11,2	15,60%	14,00%	12,20%
11.	Arusisalik	23,5	25,60%	26,20%	23,90%
12.	Kährrik	11,2	12,20%	12,30%	7,30%
13.	Nastik	9,8	7,8%	10,3%	8,0%
14.	Karihiir	9,2	10,30%	8,30%	8,30%
15.	Metsnugis	8,1	10,60%	7,70%	7,30%

Nagu näha juuresolevast tabelist, virguvad loomad talveunest keskmiselt samal ajal, olgu siis külm või soe kevad.

		2018	2017	2016	2015
1.	Rohukonn	20.04.2018	15.04.2017	18.04.2016	19.04.2015
2.	Arusisalik	23.04.2018	22.04.2017	21.04.2016	19.04.2015
3.	Harilik kärnkonn	23.04.2018	24.04.2017	22.04.2016	19.04.2015
4.	Harilik siil	27.04.2018	30.04.2017	27.04.2016	26.04.2015
5.	Nahkhiir	29.04.2018	04.05.2017	30.04.2016	30.04.2015

Millal putukad välja ilmusid?

Taimede ja putukate fenoloogilisi vaatlusi pandi kirja 369 aias. Keskmiselt tehti 22 vaatlust, kuid kaks usinamat panid kirja koguni 158 ja 159 vaatlust. Ühtekokku kogunes 8115 kirjet 598 liigi ja sordi kohta, millest 168 on selgrootud ja 430 taimed.

Putukate ja taimede kevadise fenoloogia puhul võib märgata samasuguseid mustreid kui lindude puhul. Tavapäraselt kõige varem ilmuvad välja liblikad ja kärbsed ning varakevade hilinemise tõttu nähtigi neid 2018. aastal hiljem kui aasta varem. Edasi kulges kevad kiiresti ja putukate fenoloogia kattus hästi 2016. aasta sooja kevadega.

Putukate keskmised märkamiskuupäevad aastatel 2015 – 2018.

	2018	2017	2016	2015
Kärbes	05.04.2018	30.03.2017	29.03.2016	31.03.2015
Lapsuliblikas	11.04.2018	07.04.2017	08.04.2016	30.03.2015
Kirjud liblikad	14.04.2018	08.04.2017	08.04.2016	30.03.2015
Meemesilane	11.04.2018	16.04.2017	13.04.2016	06.04.2015
Kimalane	19.04.2018	19.04.2017	12.04.2016	13.04.2015
Lepatriinu	25.04.2018	25.04.2017	29.04.2016	23.04.2015
Valged liblikad	01.05.2018	04.05.2017	28.04.2016	01.05.2015
Pistesääsk	24.04.2018	08.05.2017	28.04.2016	01.05.2015
Herilane	06.05.2018	13.05.2017	04.05.2016	13.05.2015
Vapsik	12.05.2018	21.05.2017	11.05.2016	24.05.2015

„Suvist aialinnupäevikut“ korraldab Eesti Ornitoloogiaühing, toetab Keskkonnainvesteeringute Keskus

Millal puhkesid õied?

Juuresolev tabel iseloomustab hästi, kui omanäolised on meie viimaste aastate kevaded olnud. Taimede keskmine õitsemise algusaeg võib isegi maikuuks kõikuda 2 nädala piires, rääkimata varakevadisest ajast. 2018. aasta varakevad oli viimaste aastate hilisem, kuid alates maist käis kevad sama rada sooja 2016. aastaga.

Taimede keskmine õitsemisaja algus aastatel 2015 – 2018.

	2018	2017	2016	2015
Lumikelluke	01.04.2018	12.03.2017	17.03.2016	11.03.2015
Märtsikelluke	07.04.2018	22.03.2017	27.03.2016	22.03.2015
Krookus	12.04.2018	03.04.2017	04.04.2016	01.04.2015
Sinilill	13.04.2018	04.04.2017	04.04.2016	02.04.2015
Siniliilia e silla	16.04.2018	08.04.2017	07.04.2016	06.04.2015
Paiseleht	17.04.2018	11.04.2017	09.04.2016	10.04.2015
Võsaülane	24.04.2018	29.04.2017	19.04.2016	22.04.2015
Kollane ülane	28.04.2018	03.05.2017	23.04.2016	24.04.2015
Nartsiss	02.05.2018	06.05.2017	28.04.2016	28.04.2015
Tulp	03.05.2018	08.05.2017	01.05.2016	04.05.2015
Võilill	06.05.2018	09.05.2017	01.05.2016	03.05.2015
Nurmenukk	02.05.2018	09.05.2017	29.04.2016	29.04.2015
Vaher	06.05.2018	13.05.2017	05.05.2016	04.05.2015
Tikker	09.05.2018	17.05.2017	07.05.2016	09.05.2015
Toomingas	10.05.2018	20.05.2017	09.05.2016	13.05.2015
Kirss või murel	10.05.2018	20.05.2017	09.05.2016	13.05.2015
Punane sõstar	10.05.2018	20.05.2017	08.05.2016	11.05.2015
Õunapuu	14.05.2018	27.05.2017	14.05.2016	22.05.2015
Aedmaasikas	18.05.2018	28.05.2017	16.05.2016	26.05.2015
Sirel	17.05.2018	02.06.2017	19.05.2016	27.05.2015

Milliseid taimi liblikad, kimalased ja teised tolmeldajad külastasid?

90 aias jälgiti, millised on parimad meetaimed looduslike ja kultuurtaimede seas. Nii kogunes suisa 1260 kirjet tolmeldajate (kimalased, liblikad jt) taimekülastuste kohta. Ühtekokku nähti 45 liiki tolmeldajaid 233 erineva taimeliigi peal. Üle 10 liigi tolmeldajaid kohati 9 aias ja kõige enam ühes Tapa valla aias (25 liiki).

Kimalaste ja liblikate lemmiktaimed 2018. aastal.

	Kimalaste lemmikud	Liblikate lemmikud
1.	Siniliilia e silla	Siilkübar
2.	Krookus	Krookus
3.	Valge ristik	Budleia
4.	Vaarikas	Lumikelluke
5.	Võilill	Siniliilia e silla
6.	Tikker	Pune
7.	Õunapuu	Astilbe
8.	Must sõstar	Hambuline kobarpea
9.	Valge iminõges	Märtsikelluke
10.	Murulauk	Võilill

Kimalasi kohati 18 liiki ja päevaliblikaid 17 liiki. Enim pandi kirja talukimalast ja maakimalast, keda märgati vastavalt 73 ja 78 erineval taimeliigil. Liblikatest torkas enam silma päevapaabusilm, keda märgati 54 taime õitel. Kõige suurema valikuvabadusega tolmeldaja näib olevat meemesilane: teda kohati 85 taime õitel.

Sisestatud vaatlusi teistpidi analüüsidest saab aga teada, millised on need „supermeetaimed“, mis suudavad liigi meelitada kõige rohkem eri liiki tolmeldajaid.

12 taimeliiki, kelle õitel märgati kõige enam tolmeldajate liike 2018. aastal.

Taimeliik	Tolmeldajaliikide arv
Võilill	20
Krookus	16
Siniliilia e silla	15
Siilikübar	15
Faasseni naistenõges	14
Pune	14
Valge ristik	13
Õunapuu	13
Ogaputk	12
Floks	11
Peiulill	11
Vaher	10

Suur tänu kõigile aialinnupäeviku täitjatele, nende peredele ja sõpradele!

Kaie Aasrand, Eike Abel, Kristo Abner, Karl Adami, Art Villem Adojaan, Tiit Aedviir, Karin Aermann, Merike Aermann, Kristi Agasild, Georg Aher, Marko Aid, Aare Aija, Joosep Ailiste, Pilvi Ailt, Viio Aitsam, Annely Akkermann, Ilmi Aksli, Riina Aljas, Merle Alliksoo, Margit Allmere, Kaie Altmets, Virge Altnurm, Ly Ani, Marleen Ankur, Signe Ankur, Krista Antons, Diana Aren, Kati Aromäe, Allan Aron, Liis Arrak, Marina Aunapuu, Silja Aus, Heete Ausmeel, Maarja Averin, Mirjam Averin, Anu Bachmann, Merle Bastien, Tiiu Belimova, Maarja Berens, Virge Berggrünfeldt, Ene Biedermann, Vanda Birnbaum, Aivar Brutus, Karin Buhvestov, Moonika Bukotkin, Viktoria Burtin, Eero Ehala, Anette Einmann, Rene Einmann, Marika Eiskop, Pille Ja Tõnu Elismäe, Ellu Elken, Helle Esna, Eero Ets, Pirika Fedotova, Ülle Frey, Merike Friedenthal, Valli Gebruk, Ene Grass, Tiia Grünthal, Jaanus Habermann, Toivo Hakman, Ursula Hamer, Riia Hansen, Öonneke Hermaste, Merike Hiibus, Helen Hiimaa, Mall Hiimäe, Reet Hiimäe, Eva Hindremäe, Angela Hints, Marian Holm, Tene Hook, Riina Hunt, Monika Hõim-Wessels, Ülle Hödrejärv, Anu Ignatjeva, Saima Illipe, Heli Illipe-Sootak, Eleri Inno, Kaia Ivask, Mari Ivask, Eva Jaanson, Andrus Jair, Margit Janson, Sille Janson, Marge Johanson, Ander Joonas, Külli Joonson, Ragnar Jukkum, Maris Juuse, Mikk Jõgisoo, Kristiina Jõks, Eve Järv, Airi Järvsoo, Jaanus Jürison, Kätlin Jüürman, Edith K, Silver Kaasik, Ülle Kaasik, Toomas Kahur, Krista Kais, Sigrid Kaju, Andres Kalamees, Indrek Kalamees, Eve Kalavus, Kethe-Ingrid Kalda, Kalli Kalde, Kerli Kalistratov, Jüri Kaljundi, Helen Kalla, Aime Kallandi, Liina Kallas, Heli Kalvet, Valdeko Kamenik, Liina Kangur, Tõnu Kapper, Helen Karu, Heli Kasak, Mari-Liis Kasak, Enno Kase, Jana Kase, Heili Kasuk, Urmas Kelgo, Ingrid Kendra, Vello Keppart, Tiina Keps, Gerlin Kess, Viive Kiis, Hille Kilk, Lorita Killing, Tanel Kindsigo, Riho Kinks, Piia Kirsch, Tiia Kirsch, Urmas Kirsimäe, Auli Kirtsi, Eero Kiuru, Külli Kivi, Erle Kivihall, Lily Kivila, Ingrid Kivilo, Kai Kivipõld, Küllike Kivipõld, Anneli Kivisiv, Liina Kleen, Lauri Klein, Epp Klimentko, Elle Klooster, Mare Koel, Ly Kokla, Raina Kolk, Elle Koort, Martti Koplmaa, Avo Koppas, Agris Koppel, Julika Korv, Imre Kosemets, Malle Kreos, Argo Kroon, Janika Kruus, Irina Kruusla, Kristin Krünvald, Kaia Kuhi, Kaia Kukkk, Katrin Kukkk, Liis Kukkk, Tarvi Kukkk, Agne Kull, Andres Kull, Ain Kuningas, Gerrit Kurg, Kaidi Kuškis, Kaarel Kutti, Laura-Anu Kuuse, Kadri Kuusk, Marika Kuusk, Sirje Kuusk, Liisa Kv, Jüri Kõiv, Marika Käbin, Ingrid Käesel, Raido Kängsepp, Merle Kääri, Toomas Käärik, Erik Köster, Tiit Külaots, Marian Külaviir, Kadri Laane, Arne Laansalu, Enelin Laansoo, Eve Laasik, Urmet Laht, Laine Laidvee, Elen Laine, Aivar Lainet, Sille Lass, Margo Laud, Anna Lauk, Evelin Laur, Liina Laurikainen, Monika Laurits-Arro, Kristi

„Suvist aialinnupäevikut“ korraldab Eesti Ornitoloogiaühing, toetab Keskkonnainvesteeringute Keskus

Leedjärv, Johanna Kristina Leetmaa, Triin Leetmaa, Aivi Leimann, Heidi Leivategija, Eedi Lelov, Triin Lemkov, Aivar Lemmats, Annika Lentso, Meret Liinold, Meelis Liiv, Grete Liivak, Aime Liivamägi, Ave Liivamägi, Ilmar Lillemägi, Siim Lilleoja, Liivia Lilloja, Urmas Lindma, Leili Linnas, Maria Lippur, Andrei Lobossok, Kirsi Loide, Marje Loide, Ingrid Loit, Janek Loog, Reet Luha, Pille Luhaniit, Leho Luigujõe, Anu Lust, Ene Lust, Signe Luts, Krista Luuk, Kaire Maali Lõhmus, Kalju Lõokene, Ene Lätti, Villu Lükk, Ingrid Madalvee, Marika Mae, Märt Maipuu, Anton Malmi, Tiina Marjapuu, Astrid Martin, Mati Martin, Eduard Matisen, Jaak Matkur, Hille Meresaar, Kärt Merilain, Risto Mets, Erkki Moorits, Marta Mugur, Maiki Must, Ingmar Muusikus, Tiina Mõniste, Maarika Mõttus, Pille Mäerand, Marko Mägi, Merle Mägi, Olav Mägi, Urve Mänd, Marika Männi, Kristina Männik, Ülle Männik, Meelis Mäss, Ene Määr, Janne Mölder, Mailis Mölder, Eevi Möller, Juta Müllerstein, Ülle Mürksepp, Friedrich Müür, Kristi Neare, Fred Needo, Mai Nelis, Kadri Niinsalu, Imbi Niit, Anu Nimmerfeldt, Sirje Nootre, Ene Norak, Anne Nurgamaa, Krista Nurk, Mariann Nuut, Alla Nõmmik, Tarvo Nõulik, Toivo Nõvandi, Ann Närep, Külliki Närep, Toomas Näär, Jaanus O, Ingrid Oja, Kerti Oja, Ingrid Ojasoo, Terje Ojaver, Kaisa Olesk, Ülar Omel, Meeli Ool, Anne Oruaas, Aire Orula, Katrin Oruman, Maarja Orusalu, Margus Ots, Rihet Ots, Annika Otsma, Mariliis Paal, Eda Paas, Evelin Padjus, Vilja Padonik, Andres Pae, Piia Paju, Kadi Pajupuu, Ursula Palts, Liina Palu, Vahur Palu, Tiina Peet, Liisi Peets, Liina Pehk, Lemmi Pehlak, Madis Peil, Artto Pello, Endel Pendin, Karin Perelman, Merle Perker, Helen Perli, Eliis Peäske, Herdi Pihl, Sirje Piht, Maire Piirman, Martin Piispea, Hannes Pikkell, Terje Pill, Kaia Pilvik, Asta Pintsaar, Maria Pintsaar, Kai Pitk, Tõnis Plaan, Triin Pohlak, Merle Poll, Kadri Prants, Anne-Reet Preimann, Lauri Preimann, Merike Priedenthal, Carlos Prii, Jaanis Prii, Anita Priks, Grete Puhm, Ruudi Pukk, Leena Puksa, Elle Purde-Prits, Loviisa Purm, Ranno Puumets, Ehte Puusepp, Maris Põkka, Daisy Põllupüü, Tiina Pärn, Vaike Pärn, Tiia Pärnik, Piret Pärt, Sven Pääsukene, Kaido Pütsepp, Peeter Pütsepp, Terje Raadom, Jane Raamets, Nora Rahumägi, Kadri Raju, Gerli Randma, Ann Randmäe, Eve Raska, Eldar Rassulov, Aita Raud, Rasmus Raud, Viive Raud, Urmas Raude, Eljo Raus, Kerteli - Kretebel Reikisar, Anne Reimel, Margarita Reinbal, Epp Reiska, Anette Reiu, Anna Ja Priit Rimmelgas, Pille Reppo, Mari-Ann Repän, Silvi Resik, Arvo Riisalu, Ene Rist, Indrek Rohtla, Peep Rooks, Ruth Ruusmäe, Helen Rõbakov, Valdis Rääkkand, Merli Ränk, Nelli Rünk, Kati Rüütelmaa, Anu Saag, Terje Saar, Ülle Saar, Merike Saari, Pirko Saarts, Ülle Sakh, Jüri-Ott Salm, Malle Salu, Mare Sammel, Aikki Sammul, Tiina Samra, Külli Samuel, Siiri-Lii Sandre, Viktor Savik, Carolina Schultz, Kalli Sein, Terje Sein, Moonika Selberg, Merli Seli, Elis Sepp, Reet Sepp, Jaana Sepper, Karlo Seppmann, Meelis Siilivask, Sirje Siim, Siim Siitam, Diana Sirol, Janika Solmann, Marko Solmann, Monika Soodla, Helina Soolepp, Enn Soom, Anu Soon, Angela Statsenko, Anžela Strzelczyk, Lea Sudakova, Aile Sumberg, Signe Suurmets, Ene Suut, Riina Sõber, Eno Taggo, Kristiina Taits, Ellen Takkin, Ilme Tali, Elle-Mari Talivee, Andra Tamm, Heleri Tamm, Jaana Tamm, Kuldar Tamm, Tiit Tammaru, Krista Tammearu, Marika Tammeoks, Tarmo Tamming, Pille Tammur, Tiiu Taplas, Merit Tarjus, Janika Tarto, Tiit Teder, Lotte-Triin Telgmaa, Kaidi Telling, Hans Tikerpe, Priit Tikerpe, Ain Tilgar, Meelis Tillmann, Kadi Tommula, Ain Tomson, Silver Tootson, Enda Torga, Siiri Treufeld, Margus Triisa, Kaili Truu, Ants Tull, Kristel Turja, Aarne Tuule, Elin Tuuling, Helen Tuusti, Heli Täpsi, Henrik Uba, Ülle Udras, Ere Uibu, Mai Uibu, Andres Unt, Frederik Unt, Norman Unt, Meelis Uustal, Marje Vaar, Heli Vagenstein, Eha Vahtramäe, Üüve Vahur, Liis Vaik, Toomas Vaimann, Eve Vainu, Kadi Valder, Maila Valdmaa, Meeli Valdmaa, Ester Valdvee, Heli Valge, Jeroen Van Der Hoeven, Evelin Vanaselja, Lilian Vann, Villu Varblane, Angelika Varis, Küllike Veede, Peep Veedla, Vahur Veeroja, Mart Veli, Linda-Liisa Veromann-Jürgenson, Angelika Verš, Simo Vesikioja, Ellu Vibur, Maris Viinamägi, Matti Viisimaa, Maie Vikerpuur, Mark-Kennert Vildmaus, Flo Vilgats, Ly Vilo, Andres Vimm, Piret Visnapuu-Bernadt, Irene Volk, Anneli Vood, Veikko Vulf, Vaike Võisula, Urve Võrklaev, Kathrin Angela Vähi, Ülo Väli, Mell Wyllu, Leena-Mari Õim, Ainar Õisnurm, Kaisa Äärmaa, Raul Üprus.

* * *

„Suvine aialinnupäevik 2019“ alustab 1. märtsil ja kestab 6. oktoobrini.

Toremaid linnuelamusi öösorri aastal!

* * *

Kokkuvõtte koostas Meelis Uustal, „Suvise aialinnupäeviku“ koordinaator.

Lisainfo: aed@eoy.ee ja www.eoy.ee/aed

„Suvist aialinnupäevikut“ korraldab Eesti Ornitoloogiaühing, toetab Keskkonnainvesteeringute Keskus

Aedades kohatud lindude nimekiri 2018. a. 50 levinumat liiki on toodud koos sagedusega (ehk mitmes % aedadest neid kohati), järgnevad liigid on toodud tähestiku järgi.

1.	Rasvatihane	95,6	51.	Aed-põõsalind	103.	Liivatüll	155.	Rääkspart
2.	Linavästrik	85,9	52.	Aed-roolind	104.	Luitsnökk-part	156.	Rüüt
3.	Rohevint	84,4	53.	Aul	105.	Lööpistrik	157.	Sabatihane
4.	Sinitihane	83,5	54.	Hallhani	106.	Lühinökk-hani	158.	Salu-lehelind
5.	Musträstas	81,4	55.	Hallpea-rähn	107.	Madukotkas	159.	Siidisaba
6.	Metsvint	79,3	56.	Hallpõsk-pütt	108.	Merikajakas	160.	Sinirind
7.	Vares	79,3	57.	Hallõgija	109.	Merikotkas	161.	Sookiur
8.	Leevike	79,1	58.	Hangeline	110.	Merisk	162.	Soo-loorkull
9.	Kuldnook	74,5	59.	Heletilder	111.	Merivart	163.	Soo-roolind
10.	Harakas	72,2	60.	Hele-urvalind	112.	Metsis	164.	Sooräts
11.	Suur-kirjurähn	69,2	61.	Herilaseviu	113.	Metskiur	165.	Suurkoovitaja
12.	Punarind	66,9	62.	Hoburästas	114.	Metskurvits	166.	Sõtkas
13.	Sookurg	65,2	63.	Hõbehaigur	115.	Mets-lehelind	167.	Tamme-kirjurähn
14.	Hallrästas	63,9	64.	Händkakk	116.	Metstilder	168.	Teder
15.	Urvalind	62,7	65.	Hänilane	117.	Mudanapp	169.	Tiigi-roolind
16.	Põldvarblane	60,5	66.	Hüüp	118.	Mudatilder	170.	Tikutaja
17.	Puukoristaja	60,3	67.	Jõgi-ritsiklind	119.	Must-harksaba	171.	Turteltuvi
18.	Kaelustuvi	58,0	68.	Jõgitiir	120.	Must-lepalind	172.	Tutkas
19.	Siisike	58,0	69.	Järvekaur	121.	Mustpea-põõsalind	173.	Tuttpütt
20.	Kägu	55,1	70.	Jääkoskel	122.	Musträhn	174.	Tutt-tihane
21.	Pasknäär	51,1	71.	Jäälinde	123.	Mustsaba-vigle	175.	Tuttvart
22.	Suitsupääsuke	50,2	72.	Kadakatäks	124.	Musttihane	176.	Tuuletallaja
23.	Valge-toonekurg	47,3	73.	Kaelus-kärbsenäpp	125.	Must-toonekurg	177.	Tõmmukajakas
24.	Väike-lehelind	46,6	74.	Kaelusrästas	126.	Mustvaeras	178.	Täpikhuik
25.	Õöbik	44,3	75.	Kaelus-turteltuvi	127.	Mustviies	179.	Vaenukägu
26.	Salutihane	43,7	76.	Kalakajakas	128.	Männi-käbilind	180.	Vainurästas
27.	Põldlooke	43,2	77.	Kalakotkas	129.	Mänsak	181.	Valgepõsk-lagle
28.	Ronk	41,6	78.	Kaldapääsuke	130.	Naerukajakas	182.	Valgeselg-kirjurähn
29.	Must-kärbsenäpp	39,9	79.	Kaljukotkas	131.	Nurmkana	183.	Vesipapp
30.	Sinikael-part	39,9	80.	Kanada lagle	132.	Nõlva-lehelind	184.	Vihitaja
31.	Talvike	38,0	81.	Kanakull	133.	Nõmmelooke	185.	Viupart
32.	Ohakalind	37,3	82.	Kanepilind	134.	Peoleo	186.	Võsaraat
33.	Kiivitaja	36,9	83.	Karmiinleevike	135.	Piilpart	187.	Võsa-ritsiklind
34.	Laulurästas	36,1	84.	Karvasjalg-kakk	136.	Plüü	188.	Väikekajakas
35.	Piiritaja	35,2	85.	Karvasjalg-viu	137.	Porr	189.	Väike-kirjurähn
36.	Põhjatihane	34,6	86.	Kivitäks	138.	Pruunselg-põõsalind	190.	Väike-konnakotkas
37.	Suurnokk-vint	32,5	87.	Kodukakk	139.	Punajalg-tilder	191.	Väikekoovitaja
38.	Koduvarblane	32,1	88.	Kodutuvi	140.	Punaselg-õgija	192.	Väike-kärbsenäpp
39.	Hiireviu	31,9	89.	Koldvint	141.	Põldtsiitsitaja	193.	Väikeluik
40.	Rabahani	30,8	90.	Kormoran	142.	Põldvutt	194.	Väikepistrik
41.	Suur-laukhani	28,9	91.	Kukkutihane	143.	Pöialpoiss	195.	Väike-põõsalind
42.	Hallhaigur	28,5	92.	Kuldhänilane	144.	Randtiir	196.	Väiketiiir
43.	Hakk	27,2	93.	Kuuse-käbilind	145.	Ristpart	197.	Väiketüll
44.	Lepalind	25,9	94.	Kõrkja-roolind	146.	Rohukoskel	198.	Välja-loorkull
45.	Raudkull	25,7	95.	Kõrvkräts	147.	Roo-loorkull	199.	Värbkakk
46.	Laululuik	25,5	96.	Käblik	148.	Roo-ritsiklind	200.	Väänkael
47.	Hõbekajakas	24,7	97.	Käosulane	149.	Rooruik	201.	Vöotkakk
48.	Hall-kärbsenäpp	24,3	98.	Kühmnokk-luik	150.	Rootsiitsitaja	202.	Vööt-lehelind
49.	Põhjavint	23,8	99.	Künnivares	151.	Rukkirääk	203.	Vööt-põõsalind
50.	Räästapääsuke	22,6	100.	Laanepüü	152.	Rägapart	204.	Vöotsaba-vigle
			101.	Laanerähn	153.	Rästas-roolind	205.	Õõnetuvi
			102.	Lauk	154.	Räusk	206.	Õõsorr

Aedades 2018. a pesitsenud haudelinnud, kes on reastatud pesitsussageduse (%) järgi (ehk mitmes % aedadest nad pesitsesid)

1. Kuldnokk	49,5	31. Suur-kirjurähn	2,7	61. Kaelus-kärbsenäpp	0,3
2. Rasvatihane	48,0	32. Valge-toonekurg	2,7	62. Kodutuvi	0,3
3. Linavästri	36,2	33. Sinikael-part	2,4	63. Kuuse-käbilind	0,3
4. Must-kärbsenäpp	24,6	34. Väike-lehelind	2,4	64. Künnivares	0,3
5. Põldvarblane	21,9	35. Mustpea-põõsalind	2,1	65. Metskiur	0,3
6. Suitsupääsuke	21,6	36. Salutihane	2,1	66. Musträhn	0,3
7. Hallrästas	20,4	37. Väänkael	2,1	67. Nõmmelõoke	0,3
8. Sinitihane	20,4	38. Karminleevike	1,8	68. Siisike	0,3
9. Musträstas	17,9	39. Leevike	1,8	69. Tamme-kirjurähn	0,3
10. Piiritaja	17,3	40. Punaselg-õgija	1,8	70. Väike-kirjurähn	0,3
11. Hall-kärbsenäpp	15,2	41. Suurnokk-vint	1,8	71. Värbkakk	0,3
12. Metsvint	13,1	42. Salu-lehelind	1,5	72. Vööt-põõsalind	0,3
13. Rohevint	12,5	43. Vainurästas	1,5		
14. Vares	11,9	44. Käblik	1,2		
15. Koduvarblane	8,8	45. Nurmkana	1,2		
16. Punarind	8,8	46. Sabatihane	1,2		
17. Harakas	7,0	47. Ööbik	1,2		
18. Puukoristaja	7,0	48. Hõbekajakas	0,9		
19. Räästapääsuke	6,1	49. Jääkoskel	0,9		
20. Kanepilind	5,8	50. Kadakatäks	0,9		
21. Ohakalind	5,5	51. Aed-roolind	0,6		
22. Kaelustuvi	5,2	52. Hakk	0,6		
23. Lepalind	4,9	53. Pasknäär	0,6		
24. Laulurästas	4,3	54. Porr	0,6		
25. Kivitäks	3,6	55. Põhjatihane	0,6		
26. Talvike	3,0	56. Soo-roolind	0,6		
27. Väike-põõsalind	3,0	57. Vösaraat	0,6		
28. Aed-põõsalind	2,7	58. Hallpea-rähn	0,3		
29. Käosulane	2,7	59. Händkakk	0,3		
30. Pruunselg-põõsalind	2,7	60. Jõgi-ritsiklind	0,3		

Aedades 2018. a kohatud loomaliigid ja nende kohtamissagedus aedades (%)

1. Rebane	38,4	18. Juttself-hiir	6,2	35. Hunt	0,8
2. Orav	35,0	19. Rändrott	6,2	36. Mink	0,8
3. Halljänes	33,1	20. Tähnikesilik	5,3	37. Saarmas	0,8
4. Metskits	33,1	21. Rästik	5,0	38. Kärp	0,6
5. Rohukonn	28,9	22. Kobras	4,2	39. Pruun-suurkõrv	0,6
6. Harilik kärnkonn	27,5	23. Tiigikonn	4,2	40. Punahirv	0,6
7. Nahkhiir	30,0	24. Uruhiir	3,6	41. Veekonn	0,6
8. Arusisalik	23,5	25. Vaskuss	3,6	42. Ilves	0,3
9. Harilik siil	23,0	26. Nirk	3,4	43. Karu	0,3
10. Mutt	21,3	27. Rabakonn	3,1	44. Kivinugis	0,3
11. Koduhiir	11,2	28. Mäger	2,8	45. Kodurott	0,3
12. Kährik	11,2	29. Pöder	2,8	46. pargi-nahkhiir	0,3
13. Nastik	9,8	30. Metssiga	1,7	47. Põhja-nahkhiir	0,3
14. Karihiir	9,2	31. Harivesilik	1,4	48. Valgejänes	0,3
15. Metsnugis	8,1	32. Leethiir	1,4	49. Vesimutt	0,3
16. Mügri	7,8	33. Tuhkur	1,4		
17. Kaelushiir	6,7	34. Šaakal	1,1		

„Suvist aialinnupäevikut“ korraldab Eesti Ornitoloogiaühing, toetab Keskkonnainvesteeringute Keskus